

Sygn. akt II Co 25/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Czech

Sędziowie: SSO Elżbieta Kaziród

SSR del. Sławomir Łabuz (spr.)

Protokolant: Tomasz Bałys

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2015 r. w Rybniku

sprawy z wniosku **A. R.**

z udziałem **D. F.**,

przy udziale **Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gliwicach**

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego

postanawia

stwierdzić wykonalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu Rejonowego w Antibes, Republika Francuska z dnia 13 kwietnia 2006 r., protokół nr (...), sygn. akt 11-04- (...), na mocy którego po zarządzeniu kompensaty sądowej zasądzono na rzecz A. R. od D. F. kwotę 12 000 euro (dwanaście tysięcy euro) z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia 27.09.2004r., kwotę 1 500 euro (jeden tysiąc pięćset euro) oraz kwotę 750 euro (siedemset pięćdziesiąt euro).

SSR del. Sławomir Łabuz SSO Mariola Czech SSO Elżbieta Kaziród

Sygn. akt: II Co 25/14

UZASADNIENIE

A. R. złożyła do Sądu wnioski o stwierdzenie wykonalności na terenie Polski orzeczenia sądu zagranicznego, tj. wyroku Sądu Rejonowego w Antibes, Republika Francuska z dnia 13.04.2006 r., nr sprawy 236/06, nr akt 11-04- (...). Na poparcie wniosku A. R. przedłożyła uwierzytelniony odpis wyroku opatrzonego klauzulą wykonalności wraz z uwierzytelnionym przekładem na język polski tego wyroku ze stwierdzeniem jego prawomocności i wykonalności. Wnioskodawczyni oświadczyła jednocześnie, iż przed sądem polskim nie toczyło się postępowanie o zapłatę, w zakresie objętym rozstrzygnięciem Sądu francuskiego, z uczestniczką niniejszego postępowania. Ponadto wskazała, że pragnie wykonać przedmiotowy wyrok, jednakże na terenie Francji brak jest majątku pozwanej D. F., do którego może ona skierować egzekucję, zatem konieczne jest podjęcie czynności na terytorium RP celem skutecznej realizacji powyższego orzeczenia.

Wnioskodawczyni przedłożyła załącznik V stanowiący zaświadczenie wg art. 54 i 48 rozporządzenia dotyczącego decyzji sądowych i ugód procesowych sporządzony 27 maja 2014 roku przez Sąd w Antibes, z którego wynika, że orzeczenie z dnia 13 kwietnia 2006 roku wydany w sprawie RG 11-04- (...) jest wykonalne w państwie pochodzenia.

Uczestniczka początkowo kwestionowała tłumaczenie wskazując, iż jest ono niedokładne na stronie 5. Zaprzeczyła by stawiała się na rozprawie w Sądzie w Antibes Podała, iż udzieliła pełnomocnictwa córce a ta udzieliła pełnomocnictwa adwokatowi. Po powtórny tłumaczeniu w piśmie z dnia 22.09.2015 r. zarzuciła, iż w toku postępowania pozbawiona była możliwości obrony. Protokół rozprawy z dnia 8.09.2005 r. jest niezgodny z jej faktycznym przebiegiem gdyż zarówno uczestniczka jak i jej adwokat z G. mec. P. nie uczestniczyli w rozprawie. Na rozprawie 9.10.2015 r. uczestniczka nie kwestionowała już treści tłumaczenia. Wskazała, iż w jej imieniu adwokat wysłał pozew. Ona sama nie udzielała pełnomocnictwa a być może udzieliła go w jej imieniu córka która we Francji studiuje. Wskazała, iż była właścicielką domu we Francji, tam też studiowała jej córka.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Sąd Rejonowy w Antibes, Republika Francuska wyrokiem z dnia 13.04.2006 r., nr sprawy 236/06, nr akt 11-04- (...):

- zasądził na rzecz A. R. od D. F. zwrot kwoty 23 000 € stanowiącej gwarancję uiszczoną przy podpisaniu umowy najmu;
 - zasądził na rzecz D. F. od A. R. zapłatę kwoty 11 000 € odpowiadającej zaległościom w opłacie czynszu, opłat i podatków;
 - zarządził kompensatę sądową obu powyższych sum w rezultacie czego:
 - zasądził na rzecz A. R. od D. F. zapłatę kwoty 12 000 € z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia 27.09.2004 r.;
 - zasądził na rzecz A. R. od D. F. zapłatę kwoty 1 500 € tytułem bezpodstawnego wzbogacenia się;
 - zasądził na rzecz A. R. od D. F. zapłatę kwoty 750 € z artykułu 700 nowego kodeksu postępowania cywilnego;
 - zasądził od D. F. zapłatę kosztów sądowych w całości
- oraz
- oddalił pozostałe roszczenia przedstawione przez A. R., a także
 - oddalił powództwo wzajemne D. F..

Powyższe orzeczenie stało się prawomocne i wykonalne i jest niezaskarżalne. W orzeczeniu sądu zagranicznego zastosowano prawo obce. Stroną postępowania była wnioskodawczyni A. R., obywatelka Holandii oraz uczestniczka D. F., obywatelka Polski.

W toku postępowania przeprowadzonego przed Sądem francuskim zostało ustalone, iż A. R. wynajęła, na podstawie dwóch umów prywatnych z dnia 9.04.2003, willę położoną przy avenue de la G. 133 w miejscowości V., stanowiącą własność D. F., za czynsz miesięczny w wysokości 4 200 € i po uprzedniej wpłacie kaucji (gwarancji) w wysokości 23 000 €. Pierwsza umowa została zawarta na okres od 10.04.2003 do 30.07.2003, natomiast druga - na okres od 31.08.2003 do 10.05.2004. Wnioskodawczyni jako najemca odmówiła odnowienia umowy najmu na tych samych warunkach kiedy termin drugiego okresu najmu minął, co spowodowało przedłużenie umowy najmu za milczącą zgodą stron. A. R. opuściła lokal dnia 15.06.2004 r., po sporządzeniu inwentarza.

Z uzasadnienia wyroku wynika, że Sąd uznał, iż A. R. winna jest D. F. kwotę 11 000 € z tytułu zaległości w opłacie czynszu, którą to jednak kwotę należy odjąć od kaucji wynoszącej 23 000 €. W związku z tym wskazał, że po wzajemnej kompensacie należało zasądzić od D. F. na rzecz powódki A. R. zwrot kwoty 12 000 €. Odnośnie pozostałych kwot będących przedmiotem roszczenia stron, Sąd francuski uznał jedynie, że D. F. winna zwrócić powódce telewizor B. and O. lub jego równowartość, która powinna wynosić 1.500 € z uwzględnieniem jego wieku.

W niniejszej sprawie stosuje się postanowienia Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22.12.2000r w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. WE L 12 z 16.01.2001r). Wyrok którego dotyczy wniosek o stwierdzenie wykonalności zapadł w sprawie cywilnej w rozumieniu art. 1 ust. 1 zd.1 Rozporządzenia.

Orzeczenie zostało wydane przez sąd francuski po dniu 01.05.2004r, a więc po wejściu rozporządzenia w życie. Zgodnie z art. 38 w/w Rozporządzenia orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskie i w tym państwie wykonalne będą wykonywane w innym państwie członkowskim, jeżeli ich wykonalność w nim zostanie stwierdzona na wniosek uprawnionego. Wniosek składa się do sądu okręgowego właściwego miejscowo dla zamieszkania dłużnika lub na podstawie miejsca, w którym egzekucja powinna być przeprowadzona (art. 39 Rozporządzenia).

Zgodnie z art. 40 tego Rozporządzenia do postępowania w sprawie składania wniosku stosuje się prawo państwa członkowskiego wykonania, w tej sprawie zatem w części nieuregulowanej w/w Rozporządzeniem zastosowanie znajdują przepisy art. 1150 – 1151 kpc w brzmieniu obowiązującym przed zmianą dokonaną ustawą z dnia 05.12.2008r o zmianie ustawy kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 30.12.2008r).

Sąd rozpoznając wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu zagranicznego bada jedynie czy nie zachodzą przesłanki negatywne wymienione w art. 34 i 35 Rozporządzenia w związku z art. 45 tego Rozporządzenia. Sąd może odmówić stwierdzenia wykonalności jeżeli:

- orzeczenie byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym państwa członkowskiego,
- pozwanemu, który nie wdał się w spór nie doręczono dokumentu wszczynającego postępowaniu lub dokumentu równorzędnego w czasie i w sposób umożliwiający mu przygotowanie obrony, chyba, że pozwany nie złożył przeciwko orzeczeniu środka zaskarżenia chociaż miał taką możliwość.
- orzeczenie nie da się pogodzić z orzeczeniem wydanym pomiędzy tymi samymi stronami w państwie członkowskim, w którym wystąpiono o stwierdzenie wykonalności,
- orzeczenie nie da się pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem wydanym w innym państwie członkowskim albo w państwie trzecim w sporze o to samo roszczenie między tymi samymi stronami, o ile wcześniejsze orzeczenie spełnia warunki konieczne do stwierdzenia jego wykonalności w państwie członkowskim, w którym wystąpiono o stwierdzenie wykonalności.

Żadna z wyżej wymienionych przesłanek nie wystąpiła. Podstawą odmowy stwierdzenia wykonalności orzeczenia jest sytuacja, jeśli orzeczenie byłoby niewątpliwie sprzeczne z porządkiem publicznym państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie - art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001. Mając to na uwadze Sąd uznał, iż orzeczenie sądu zagranicznego w sprawie o zapłatę jest wyrazem zastosowania instytucji prawnej znanej prawu polskiemu, zatem nie sposób orzeczenia tego postrzegać w kategoriach niezgodności z podstawowymi zasadami porządku prawnego i przepis art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001 nie może stanowić przeszkody do uznania orzeczenia sądu zagranicznego.

Kolejną przesłanką odmowy stwierdzenia wykonalności orzeczenia jest naruszenie prawa do obrony przy wszczęciu postępowania (art. 34 pkt 2 rozporządzenia nr 44/2001). Nie uznaje się bowiem orzeczenia, jeżeli pozwanemu, który nie wdał się w spór, nie doręczono pisma wszczynającego postępowanie lub dokumentu równorzędnego w odpowiednim czasie i w taki sposób, który umożliwia mu przygotowanie do obrony, chyba że pozwany nie wniósł środków zaskarżenia od orzeczenia w sytuacji, kiedy mógł to zrobić. Ta przesłanka odmowy uznania zachodzi zatem jedynie wówczas, gdy to pozwany nie wdał się w spór w postępowaniu rozpoznawczym w państwie pochodzenia. Pod pojęciem „wdania się w spór” należy rozumieć każde zachowanie pozwanego, z którego wynika, że dowiedział się o wszczętym przeciwko niemu postępowaniu, otrzymał możliwość obrony i zamierzał ją podjąć.

Podkreślenia wymaga, iż w istocie uczestniczka postępowania D. F. miała rzeczywistą i realną możliwość obrony w postępowaniu przed Sądem francuskim skoro w tym postępowaniu była właściwie reprezentowana przez adwokata. W tym zakresie Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom uczestniczki. Na pierwszej rozprawie wskazywała, iż udzieliła pełnomocnictwa córce a ta adwokatowi P. który w jej imieniu wniósł pismo do Sądu. Na kolejnej rozprawie stwierdziła już, iż nie pamięta dokładnie czy udzielała pełnomocnictwa. Przyznała, iż posiadała nieruchomość we Francji gdzie zamieszkiwała jej córka. Stwierdzić jednak należy, iż uczestniczka nie tyle, iż wdała się w spór kwestionując pozew wnioskodawczyni to podjęła skuteczną obronę w rezultacie której uczestniczka wystąpiła z powództwem wzajemnym które to zostało w znacznej części uwzględnione (11.000 EURO). Zwrócić należy uwagę, iż na rozprawie 9.10.2015 r. uczestniczka wskazała, że w jej imieniu adwokat wniósł pozew do Sądu. Fakt ten potwierdza wyrok z którego wynika, iż w odpowiedzi na pozew wnioskodawczyni, uczestniczka wniosła pozew wzajemny.

Sąd nie dopatrył się również przesłanek negatywnych z art. 34 pkt 3 i 4 rozporządzenia nr 44/2001. W niniejszej sprawie podstawą odmowy uznania orzeczenia nie może być sprzeczność orzeczenia z orzeczeniem wydanym między tymi samymi stronami w państwie członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie (art. 34 pkt 3), gdyż uczestniczka potwierdziła twierdzenia wnioskodawczyni, iż nie toczyły się inne postępowania pomiędzy tymi samymi stronami.

Z przeprowadzonych przed Sądem dowodów z dokumentów wynika, że w dacie orzekania przez sąd francuski uczestniczka postępowania D. F. była właścicielką willi położonej na terytorium Republiki Francuskiej, którą wynajęła na podstawie dwóch prywatnych umów najmu z dnia 9.04.2003 r. wnioskodawczyni A. R. (obywatelce Holandii) na okres od 10.04.2003 r. do 30.07.2003 r. oraz na okres od 31.08.2003 r. do 10.05.2004 r. Najem ten został następnie przedłużony za milczącą zgodą stron i na tych samych warunkach co uprzednio i zakończył się dnia 19.06.2006 r., w dniu otrzymania kluczy przez D. F.. Zatem w sprawie, w której orzekł sąd francuski miał on jurysdykcje, a nadto nie zachodziła wyłączna jurysdykcja sądów polskich.

Wnioskodawczyni w niniejszej sprawie dołączyła do wniosku wymagane przepisem art. 53 Rozporządzenia Rady dokumenty w postaci urzędowego odpisu wyroku ze stwierdzeniem wykonania tego wyroku na terytorium Francji oraz uwierzytelnionym tłumaczeniem, a nadto standardowy formularz – zaświadczenie zgodne z art. 53 i 54 cyt. wyżej rozporządzenia (wg. załącznika V). W związku z czym przedmiotowy wniosek o uznanie i stwierdzenie wykonalności spełnia wszelkie warunki formalne.

Stwierdzić zatem należy, iż wyrok, którego dotyczy niniejsze postępowanie został wydany przez państwo członkowskie i w sprawie należącej do określonego w art. 1 zakresu zastosowania Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 2 grudnia 2000 o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych.

Bez znaczenia w sprawie pozostaje zarzut uczestniczki, iż nie zgadza się z treścią orzeczenia sądu zagranicznego i kwestionuje obowiązek zapłaty na rzecz wnioskodawczyni, kwot wskazanych w orzeczeniu sądu francuskiego. Rozporządzenie Rady jako zasadę przyjmuje zakaz merytorycznego badania orzeczenia podlegającego stwierdzeniu wykonalności (art. 45 ust.2 rozporządzenia). Zatem badanie merytorycznej zasadności wyroku sądu zagranicznego było niedopuszczalne a kontrola tego wyroku przez tutejszy Sąd (sąd państwa wykonania), ograniczała się tylko do wymogów określonych w art. 34 i 35 komentowanego rozporządzenia. Wystarczające, ale i konieczne dla stwierdzenia wykonalności wyroku Sądu Rejonowego w Antibes jest zatem uznanie, iż przewidziane w art. 34 i 35 rozporządzenia podstawy odmowy stwierdzenia wykonalności nie nastąpiły, co zostało powyżej szczegółowo wykazane.

W konsekwencji wniosek jest zasadny, gdyż objęty wnioskiem wyrok Sądu francuskiego jest prawomocny i wykonalny, a jednocześnie nie istnieją żadne przeszkody, o jakich mowa w art. 34 i 35 rozporządzenia.

Wobec powyższego Sąd na mocy powołanych przepisów postanowił jak w sentencji postanowienia.

SSR del Sławomir Łabuz SSO Mariola Czech SSO Elżbieta Kaziród